

FORBUDET MOD HASH BØR OPHÆVES

Dette notat undersøger konsekvenserne af forbuddet mod hash. Notatet viser, at de negative konsekvenser af forbuddet vejer langt tungere end de positive. Den førte politik har således ikke haft succes med at nedbringe antallet af brugere, ligesom forbuddet har understøttet organiserede kriminelles kamp om det sorte marked og medført kriminalisering af offerløse handlinger, hvilket griber ind i den personlige frihed. Notatet viser også, at en række lande har afkriminaliseret besiddelse af hash uden at dette har medført væsentlige negative konsekvenser i form af øget forbrug, samt at der ikke synes at være sammenhæng mellem forbud og forbrug. Notatet konkluderer, at der er stærke grunde til at legalisere hash med henblik på regulering af produktion og salg. Derved opnås en politik, der respekterer borgernes frihed, som mindsker tilskyndelsen til organiseret kriminalitet og samtidigt tager de sundhedsmæssige og sociale konsekvenser af hashmisbrug alvorligt.

1. Indledning

Siden vedtagelsen af Lov om euforiserende stoffer i 1955 har hash været forbudt i Danmark. Ved lovændringer i 2004 og 2007 har den nuværende regering skærpet kriminaliseringen og dermed kampen mod hash, herunder ved indførelse af en nul-tolerancepolitik overfor besiddelse til eget forbrug. Det er dog kendetegnende, at den politimæssige indsats ikke har haft den ønskede virkning i forhold til at nedbringe udbud, efterspørgsel og. Endvidere har forbuddet mod produktion, besiddelse og salg af hash medført en lang række negative konsekvenser. De negative konsekvenser består bl.a. i skabelsen af et sort marked, der styres af kriminelle bander, indgreb i den personlige frihed og privatlivets fred og en dyr, uhensigtsmæssig og ineffektiv brug af politiets ressourcer. De negative konsekvenser af forbuddet mod hash har et omfang, der overstiger den offentlige interesse i at imødegå den skadelige virkning af hash via kriminalisering. Dette understøttes af, at internationale undersøgelser konkluderer, at forbruget af hash ikke synes at påvirkes af forbud, og at hash ikke er væsentligt mere skadeligt end alkohol og tobak. Det foreslås derfor, at produktion, salg og besiddelse af hash legaliseres og reguleres.

2. Det retlige grundlag

2.1. Lov om euforiserende stoffer

I henhold til lov og bekendtgørelse om euforiserende stoffer er ”ind- og udførsel, salg, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning og besiddelse af hash forbudt her i landet”. Strafferammen for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer er bøde eller fængsel indtil 2 år. Ved salg til et ”større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder” er overtrædelser af lov om euforiserende stoffer særskilt sanktioneret af straffelovens § 191, stk. 1 med en strafferamme på 10 års fængsel. Kriminalisering af og kontrolforanstaltninger mod hash (og en lang række andre euforiserende stoffer) er en folkeretlig forpligtelse, jf. en række FN Konventioner, herunder FN's Enkelt Konvention af 30. marts 1961 om kontrol med narkotiske midler, som nærmere omtalt nedenfor.

I 2003 offentliggjorde regeringen en tværministeriel handlingsplan "Kampen mod Narko", som indeholdt regeringens handlingsplan for narkobekæmpelse.¹ Af handlingsplanen fremgår det bl.a., at regeringen vil indføre en nul-tolerance politik, som bl.a. medfører et ønske om at

"sende et klart signal om, at enhver besiddelse og brug af euforiserende stoffer er ulovlig og har klare strafferetlige konsekvenser..."

Dette indebærer bl.a. en målsætning om, at besiddelse altid mindst skal udløse bødestraf. Som følge af denne handlingsplan blev lov om euforiserende stoffer ændret i 2004. I de generelle bemærkninger til loven anføres det, at den hidtidige politik "ikke har været tilstrækkelig til at dæmme op for misbruget af ulovlige euforiserende stoffer", og at danske unge bl.a. har et større forbrug af hash end unge i de fleste andre lande.² Bemærkningerne fastslår endvidere, at

Tildeling af en advarsel for besiddelse mv. af ulovlige euforiserende stoffer kan generelt ikke anses for at være et tilstrækkeligt klart signal til især de unge om, at forholdet er strafbart. Der er behov for en konsekvent og skærpet retshåndhævelse med henblik på at øge den almindelige respekt for lovgivningen. Samtidig vil en mere mærkbar sanktion kunne medvirke til at hindre navnlig unge i at komme ind i et misbrug af ulovlige euforiserende stoffer.

På denne baggrund blev loven ændret således, at der almindeligvis ikke kan gives en advarsel for besiddelse, med mindre der foreligger stærke sociale hensyn.

I 2007 blev loven ændret således, at størrelsen af bøder for besiddelse blev mærkbart forhøjet. Dog medførte lovændringen også, at brugen af advarsler blev udvidet i særlige tilfælde, hvor der gælder sociale hensyn, og den pågældende er stærkt afhængig.³

Den nuværende nul-tolerance politik udgør et paradigmeskift fra tidligere tiders tilgang til narkotikabekæmpelse.

I henhold til et cirkulære fra Rigsadvokaten fra 1969 var den strafferetlige regulering primært rettet mod salg. Cirkulæret fastslår, at forbuddet mod besiddelse først og fremmest er af retsteknisk karakter og som følge heraf

vil der i reglen ikke være anledning til at indlede undersøgelse med henblik på at pålægge strafansvar for besiddelse, når mistanken alene angår eget forbrug af euforiserende stoffer. I overensstemmelse hermed bør der vises tilbageholdenhed med af egen drift at indlede undersøgelse f. eks. på skoler, selv om politiet får formodning om, at der er konstateret misbrug af euforiserende stoffer. Konstaterer politiet forbrug af euforiserende stoffer, bør det dermed forbundne strafansvar for besiddelse i reglen afgøres med, at der meddeles den pågældende en advarsel af politiet. Advarsel vil også kunne meddeles i gentagelsestilfælde, men i grovere gentagelsestilfælde og i tilfælde af gentagen besiddelse af andre euforiserende stoffer end hash bør der søges pålagt bødestraf.⁴

Dette hensyn gentages i bemærkningerne til en lovændring af lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 191 fra 1971, hvor Justitsministeriet tillige anfører, at "efterforskningen og retsforfølgningen bør fortsat koncentreres om overtrædelser, som består i indførsel, fremstilling, forarbejdning og salg af euforiserende stoffer".⁵

¹ Tilgængelig her http://jm.schultzboghandel.dk/upload/microsites/jm/ebooks/andre_publication/kampen%20mod%20narko%20-%20handlingsplan%20mod%20narkotikamisbrug.pdf (senest besøgt 22. september 2009)

² LFF 2004-02-26 nr. 175 Ændring af lov om euforiserende stoffer og straffuldbyrdelsesloven (Skærpet indsats mod narko m.v.)

³ LFF 2007-03-28 nr 201 Ændring af lov om euforiserende stoffer, straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf og retsplejeloven (Højere bøder i narkosager og kriminalisering af at besidde mobiltelefoner i fængsler m.v.)

⁴ Cirkulære 1969-07-15 nr. 144 Forfølgningen af sager vedrørende overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer

⁵ LFF1970-1971.1.87 (Forslag til lov om ophævelse af revisionsbestemmelser vedrørende lov om euforiserende stoffer og borgerlig straffelovs § 191).

Baggrunden for kriminaliseringen af hash skal findes i hashens skadelige virkninger. Hash kan bl.a. medføre en lille øget risiko for udvikling af psykiske skader såsom skizofreni og psykoser for personer, der har et stort forbrug og/eller starter med at misbruge hash i deres teenageår.⁶ Endvidere kan hash have indvirkning på indlæring og koncentrationsevne, ligesom hashrygning øger risikoen for kræft.⁷ En nylig international undersøgelse, der gennemgår den videnskabelige litteratur på området konkluderer dog, at de sundhedsmæssige konsekvenser af det nuværende (globale) mønster af hashforbrug er "begrænset" i forhold til både andre ulovlige stoffer og alkohol.⁸ Det er i den forbindelse værd at bemærke, at der ifølge Sundhedsstyrelsen er 45% af den danske befolkning i alderen 16-44, der har prøvet hash på et tidspunkt i deres liv, mens antallet af egentlige *misbrugere* ligger på ca. 7.300.⁹ Sundhedsstyrelsens tal viser, at hashforbrug i overvejende grad er et ungdomsfænomen og at forbruget falder med alderen, samt at hash mestendels bruges til rekreative formål og ikke nødvendigvis fungerer som et såkaldt "gateway" drug til hårdere stoffer, da andelen af danskere, der bruger hårde stoffer er langt mindre end andelen, der har prøvet hash.¹⁰

2.2. FN Konventionerne

En række FN konventioner forpligter Danmark til at indføre og opretholde kontrolforanstaltninger mod euforiserende stoffer.¹¹ Artikel 36 i FNs Enkelt Konvention indeholder en vidtgående forpligtelse til at gøre bl.a. produktion, besiddelse, køb og salg af hash strafbart. Forpligtelsen til at kriminalisere bl.a. produktion og salg af hash (men ikke besiddelse til eget forbrug) fremgår også af artikel 3 i FN's Konvention imod ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer.

Det må som udgangspunkt antages, at en unilateral dansk legalisering af hash vil være i strid med Danmarks folkeretlige forpligtelser. Konventionerne kan dog opsiges og Danmark ville i givet fald kunne opsige konventionerne for bagefter at tiltræde dem med et forbehold for hash (såfremt de øvrige lande ikke protesterer herimod). Et sådant skridt må dog betegnes som vidtgående og usædvanligt. Alternativt vil Danmark kunne stille forslag om at hash ikke længere er omfattet af Konventionens forbud. Endelig foreligger den mulighed, at Danmark simpelthen blot undlader at opfylde Konventionens krav under henvisning til, at de øvrige lande har afgivet en form for stiltiende samtykke til at konventionernes kontrolforanstaltninger skal fortolkes lempeligt. En sådan fortolkning kan støttes på de manglende reaktioner overfor Hollands de facto legalisering og særligt Portugals og Mexicos afkriminalisering af besiddelse til personligt brug. Det samme kan siges om afgørelserne fra diverse domstole i latin-amerikanske lande, som omtalt nedenfor.

3. Sammenhæng mellem forbud og forbrug?

Både lov om euforiserende stoffer og FN's konventionerne hviler på præmissen om at forbud og kriminalisering af hash er et effektivt middel til at holde forbruget nede. En række undersøgelser viser dog, at der ikke er en sådan sammenhæng mellem forbud, straf og forbrug. Sverige fremføres ofte som et eksempel på, at forbud og kriminalisering virker, idet Sverige straffer besiddelse, og den svenske befolkning har et meget lavt forbrug af hash.¹² Dette skal dog sammenholdes med lande som Holland og Portugal. I Holland har man de facto legaliseret

⁶ Global Cannabis Commission Report, September 2008 udgivet af The Beckley Foundation og tilgængelig her: http://www.beckleyfoundation.org/pdf/BF_Cannabis_Commission_Report.pdf (senest besøgt 22. september 2009)

⁷ Ibid.

⁸ Ibid. Se også J. Mcleod et al, *Psychological and social sequelae of cannabis and other illicit drug use by young people: a systematic review of longitudinal, general population studies*, The Lancet, Volume 363, Issue 9421, Pages 1579 - 1588, 15 maj 2004.

⁹ Narkosituationen 2008 tilgængelig her:

http://www.sst.dk/-/media/Sundhed%20og%20forebyggelse/Narkotika/Narkotikasituationen_2008.ashx (senest besøgt 22. september 2009)

¹⁰ Ibid.

¹¹ Se FNs 30. marts 1961 om kontrol med narkotiske midler, FNs konvention af 21. februar 1971 om psykotrope stoffer og FNs konvention af 20. december 1988 imod ulovlig handel med [narkotika og psykotrope stoffer](#).

¹² Se http://www.unodc.org/pdf/research/Swedish_drug_control.pdf (senest besøgt 22. september 2009)

detailsalg af hash fra "coffee shops" og i Portugal man valgt at afkriminalisere besiddelse af *alle* euforiserende stoffer til personligt brug. Forbruget af hash i Holland ligger væsentligt lavere end en række af de lande, som straffer besiddelse af hash såsom Danmark og Storbritannien.¹³ Portugal har et af de laveste forbrug per indbygger af hash i hele EU (og lavere end Sverige).¹⁴ En nylig undersøgelse udfærdiget af en række rusmiddel-eksperter fra 2008 konkluderer også, at kontrolforanstaltninger - hvad enten de er strenge eller mere liberale - ikke synes at have nogen virkning på forbrug.¹⁵ Denne undersøgelse har dannet baggrund for en redegørelse udfærdiget af Københavns Kommunes Socialforvaltning "om sammenhængen mellem legalisering af hash og omfanget af kriminalitet" til brug for Københavns Kommunes Borgerrepræsentation og dets socialudvalg.¹⁶ Redegørelsen konkluderer bl.a., at

*det ikke er adgang til legal hash, der er afgørende for hvor mange personer, der bruger hash, og hvor meget hash den enkelte bruger. Udsvingene må derimod tilskrives almindelig udvikling i kultur, mode og trends.*¹⁷

I en undersøgelse fra marts 2009 foretaget af Synovate for Gadejuristen svarer 56 % af de adspurgte, at deres afholdenhed fra illegale stoffer er begrundet med sundhedsfare, 31% begrundet det med, at stoffer ikke gør deres liv bedre og kun 3 % svarer, at deres afholdenhed skyldes forbud.¹⁸

4. De negative konsekvenser af kriminalisering

4.1. Bandekriminalitet

Det anslås, at værdien af det illegale hashmarked i København andrager en milliard kroner.¹⁹ Den store illegale (og skattefrie) fortjeneste, der kan opnås ved salg af hash udgør et stærkt incitament for kriminelle, der relativt nemt kan opnå en markant profit. Det er som nævnt desuden karakteristisk for det internationale hashmarked, at udbud, efterspørgsel og pris tilsyneladende er upåvirket af kriminalisering.²⁰ Det samme synes at være tilfældet i Danmark. Siden den nuværende regerings tiltrædelse har det været en prioritet at bekæmpe hashhandlen. Særligt hashhandlen på Christiania har været i fokus. I forbindelse med overvejelserne omkring en rydning af "pusher street" på Christiania udfærdigede Politidirektøren for København et notat fra 11. marts 2003 om den politimæssige indsats i Christiania. Her fastslås det, at den daværende intensivering af politiindsatsen mod hashhandlen på Christiania "i vidt omfang må betegnes som nytteløs". Politidirektøren anfører også, at den åbenlyse hashhandel på Christiania alene vil kunne bekæmpes med en markant øget politiindsats, men at en sådan "ikke kan antages at påvirke den samlede omsætning af hash i København, og at "hashhandlen vil flytte ud i gademiljøet i København og til hashklubber".²¹ Endvidere gjorde politidirektøren det klart, at en sådan markant udvidelse ville lægge beslag på endog meget betydelige ressourcer, som ikke kan anvendes på anden kriminalitetsbekæmpelse.²² Uanset denne vurdering blev det i 2004 besluttet at rydde Pusher Street på Christiania og sætte ind med øget fokus på den åbenlyse hashhandel.

¹³ Se landestatistik hos European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction: <http://www.emcdda.europa.eu/stats09/gpstab1a> (senest besøgt 22. september 2009)

¹⁴ Glenn Greenwald, Drug Decriminalization in Portugal: Lessons for Creating Fair and Successful Drug Policies, CATO Institute 2009, tilgængelig her: http://www.cato.org/pubs/wtpapers/greenwald_whitepaper.pdf (senest besøgt 22. september 2009)

¹⁵ Global Cannabis Commission Report, op.cit note 6, side 8.

¹⁶ <http://www.kk.dk/eDoc/Socialudvalget/17-06-2009%2016.15.00/Referat/18-06-2009%2015.42.55/4599149.PDF> (senest besøgt 22. september 2009)

¹⁷ Ibid. Side 7.

¹⁸ Undersøgelsen foretaget af Synovate for Gadejuristen den 13. februar 2009 og omtalt i bl.a. Berlingske Tidende den 9. marts 2009.

¹⁹ Se Kim Møller i Stof vol. 7 sommer 2006 side 14-18 tilgængelig her http://www.stofbladet.dk/6storage/586/15/stof7.14-18_.pdf (senest besøgt 22. september 2009)

²⁰ Global Cannabis Commission Report op.cit note 6.

²¹ Justitsministeriets "Notits om den politimæssige indsats i Christiania" af 11. marts 2003

²² Ibid.

Efter rydningen af Christiania har Rigspolitiet konkluderet, at den politimæssige indsats "ikke har haft væsentlig indflydelse på udbud efterspørgsel eller prisfastsættelse".²³ Det er endvidere politiets vurdering, at bagmændene er velkonsoliderede og at, nye aktører træder til, når velkendte bagmænd bliver sat ud af spillet.²⁴

Det er karakteristisk, at hash-markedet domineres af kriminelle bander, der kæmper om markedsandele. Dette fremgår af Rigspolitiets rapporter om organiseret kriminalitet og kriminalitet forøvet af bander fra årene 2004-2008. I 2005 hedder det eksempelvis, at "*i flere tilfælde har kriminelle grupper og netværk, der ofte er bevæbnede, overtaget rockergruppernes aktivitetsområder i bestemte kriminelle sammenhænge, herunder i forbindelse med hashhandel*".²⁵ I 2007 hedder det, at årsagen til konfrontationerne mellem kriminelle bander og rockere (men også mellem bander indbyrdes) "*findes i kampen om markedsandele på narkotikamarkedet*".²⁶ Kontrol om hashmarkedet nævnes særskilt i forbindelse med bl.a. konflikten mellem banden "Blågårdsgruppen" og Hells Angels.²⁷ I rapporten fra 2008 hedder det, at "*hovedparten af den udøvede kriminalitet...består af narkokriminalitet, volds-kriminalitet og våbenkriminalitet*".²⁸

Da hash-markedet er illegalt, konkurrerer de kriminelle ikke på pris eller kvalitet, som almindelige erhvervsdrivende. De kriminelle kan heller ikke løse konflikter via politi eller retsvæsen. I stedet bliver brutalitet et væsentligt konkurrenceparameter, idet vold er den mest effektive måde at eliminere sine konkurrenter og vinde nye markedsandele på. Rigspolitiet skriver direkte, at:

*Kriminalitetens profitmotiv har bevirket, at der er opstået konkurrence mellem bandemiljøet og rockermiljøet, hvilket... har været en væsentlig faktor i relation til de voldelige konflikter*²⁹

Organiseret kriminalitet som følge af forbudspolitik på narko-området er ikke et isoleret dansk fænomen. Latin-Amerika udgør således et særligt grelt eksempel på, hvorledes forbudspolitik på narkoområdet fører til problemer med organiseret kriminalitet. I Mexico anslås det, at over 10.000 mennesker (herunder 800 soldater og politifolk) er blevet dræbt siden december 2006 i landets narkokrig.³⁰ En rapport udfærdiget af the Latin American Commission on Drugs and Democracy, hvis forfattere inkluderer tre tidligere præsidenter fra latin-amerikanske lande, konkluderer da også, at krigen mod narko med fokus på forbud og kriminalisering har været en fiasko, der har resulteret i øget organiseret kriminalitet og vold.³¹

Organiseret kriminalitet kendes også indenfor en række andre forbudsbelagte områder som hasard spil og prostitution.³² Det bedste eksempel er givetvis forbudstidens USA fra 1919-1933. Forbuddet mod alkohol fik ikke den amerikanske befolkning til at stoppe forbruget af alkohol. Da efterspørgslen på alkohol fortsatte efter forbuddet, opstod der et lukrativt sort marked, som i vidt omfang blev styret af personer indblandet i organiseret kriminalitet, ligesom det er tilfældet med hash markedet i dagens Danmark. Forbudstiden medførte en voldsom stigning i antallet af voldsforbrydelser og drab, ligesom antallet af indsatte i de amerikanske fængsler steg dramatisk.³³ Det er også bemærkelsesværdigt, at antallet af drab faldt umiddelbart efter, at

²³ Se Rigspolitiets rapport: Organiseret Kriminalitet i Danmark 2005. Tilgængelig her: http://www.politi.dk/NR/rdonlyres/E0766558-CDBD-4677-8AB3-66B0A50F76C4/0/rapport_organiseret_kriminalitet_i_danmark_2005.pdf (senest besøgt 22. september 2009)

²⁴ Ibid.

²⁵ Se Rigspolitiets rapport: Organiseret Kriminalitet i Danmark 2005 op.cit. note 10.

²⁶ Rigspolitiets statusrapport over kriminalitet forøvet af bander 2007, side 4.

²⁷ Ibid. Side 9.

²⁸ Rigspolitiets Statusrapport for 2008 om kriminalitet forøvet af rockere og bander p. 2.

²⁹ Ibid. side 12

³⁰ The Economist 5. marts 2009.

³¹ Latin American Commission on Drugs and Democracy: Drugs and Democracy: Towards a Paradigm Shift. Tilgængelig her: http://www.plataformademocratica.org/Publicacoes/declaracao_ingles_site.pdf (senest besøgt 22. september 2009)

³² John Meadowcroft (red.), Prohibitions, 2008 Institute for Economic Affairs.

³³ Marc Thornton, Alcohol Prohibition Was a Failure, Cato Institute, July 17, 1991 Policy Analysis no. 157 tilgængelig her: http://www.cato.org/pub_display.php?pub_id=1017&full=1 (senest besøgt 22. september 2009)

forbuddet mod alkohol blev ophævet.³⁴ Da de negative konsekvenser af forbuddet mod alkohol langt oversteg de positive blev forbuddet ophævet i 1933.

4.2. Indgreb i den personlige frihed og privatlivets fred

Forbuddet og den politimæssige indsats mod hash har negative konsekvenser for borgernes personlige frihed og privatlivets fred. Indførelsen af en nul-tolerance-politik, der ikke som hidtil skelner skarpt mellem besiddelse til eget forbrug og videresalg har ført til en markant stigning i antallet af sager om besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug. I 2004 var der således 9.549 sager, i 2005 var tallet steget til 14.965 og i 2006 til 18.989.³⁵ Da hash er langt det mest udbredte stof i Danmark, vil hovedparten af disse sager sandsynligvis dreje sig om besiddelse af hash. De mange tusindvis af tvangsindgreb i form af ransagninger og razziaer, som udføres på almindelige mennesker, der alene besidder hash til eget forbrug udgør et relativt intensivt indgreb i borgerens personlige frihed og privatliv. Intensiteten heraf, øges i de tilfælde, hvor borgerne straffes for besiddelse til eget brug, idet de straffes uden at have skadet andre (med undtagelse af eks. bilkørsel i påvirket tilstand), hvorfor staten gør sig til moralsk dommer over borgernes private handlinger. Der bør som udgangspunkt være meget tungtvejende grunde for at kriminalisere offerløse handlinger, da sådan kriminalisering griber ind i den personlige frihed og autonomi. Når henses til, at hash tilsyneladende ikke er væsentligt mere skadeligt end alkohol og tobak og at kriminalisering tilsyneladende ikke påvirker forbruget, synes sådanne tungvejende grunde ikke at foreligge.

Hensynet til den personlige frihed og privatlivets fred har medført at Argentinas højesteret i august 2009 erklærede det forfatningsstridigt at kriminalisere besiddelse af hash til privat forbrug.³⁶ Også den colombianske højesteret og en brasiliansk appel domstol har erklæret kriminalisering af besiddelse af euforiserende stoffer forfatningsstridigt med henvisning til den personlige frihed og privatlivets fred.³⁷ Disse domme går således længere end den tyske forfatningsdomstols afgørelse fra 1994, hvor forfatningsdomstolen afviste, at forbud og kriminalisering af hash er forfatningsstridigt, men fastslog at det som hovedregel vil være forfatningsstridigt at retsforfølge eller straffe personer der alene har besiddet begrænsede mængder til personligt brug.³⁸ For nyligt har Mexico endvidere valgt at afkriminalisere besiddelse af euforiserende stoffer til personligt brug.

4.3. Øvrige negative konsekvenser

Udover problemerne med øget organiseret kriminalitet og indgreb i den personlige frihed og privatlivets fred medfører forbuddet mod og kriminaliseringen af hash til en række andre negative konsekvenser. Ifølge en række undersøgelser er koncentrationen af THC - det aktive stof i hash - steget markant.³⁹ Forklaringen på den øgede koncentration af THC skal givetvis findes i stoffets illegale karakter. For smuglere er det således en fordel at kunne smugle mindre mængder af koncentreret hash. Legalisering ville betyde, at sundhedsmyndighederne kunne udfærdige regler for og føre kontrol med, at den hash, der produceres og sælges på det danske marked, havde et maksimumindhold af THC, ligesom det kunne kontrolleres, at der ikke blev blandet farlige kemikalier i hashen.

Kriminaliseringen medfører tillige, at de penge, som staten kunne tjene i form af afgifter og beskatning - og eventuelt øremærke til oplysning og behandlingstilbud - ikke bliver opkrævet. Dette medfører dog ikke en tilsvarende besparelse for brugerne, idet hash-handlen fordyres af kriminaliseringen. blandt andet medfører den, at de kriminelle mellemhånd tjener penge. Man

³⁴ Ibid.

³⁵ LFF 2007-03-28 nr. 201 Ændring af lov om euforiserende stoffer, straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf og retsplejeloven (Højere bøder i narkosager og kriminalisering af at besidde mobiltelefoner i fængsler m.v.) pkt. 2.3.2.

³⁶ <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/8221599.stm> (senest besøgt 22. september 2009)

³⁷ <http://www.laht.com/article.asp?ArticleId=343393&CategoryId=12393> og <http://www.reconsider.org/wordpress/?p=19> (senest besøgt 22. september 2009)

³⁸ Bundesverfassungsgericht afgørelse af 9. marts 1994, BVerfGE 90, 145.

³⁹ Global Cannabis Commission Report op.cit note 6, side 51.

kan derfor lidt forenklet sige, at de potentielle afgiftsindtægter i stedet går i lommerne på kriminelle.

En canadisk undersøgelse har således anslået, at den canadiske stat ville tjene adskillige milliarder canadiske dollars, såfremt hash blev beskattet på samme niveau som cigaretter.⁴⁰ Som nævnt ovenfor medfører politiets nul-tolerance politik et væsentligt forbrug af ressourcer på bekæmpelse af hashhandlen. De ressourcer politiet anvender på en overvejende nyttesløs og frihedsindskrænkende indsats, kunne bruges på andre områder såsom berigelseskriminalitet og vold. Endelig er det værd at stille spørgsmålstegn ved, hvor hensigtsmæssigt det er at socialt udsatte hashmisbrugere mødes med en politimæssig, snarere end en social indsats, og derved risikerer marginalisering i form af en plettet straffeattest og uoverskuelig gæld til det offentlige. Endvidere medfører forbuddet, at socialt udsatte misbrugere bliver nødt til at frekventere kriminelle miljøer for at få adgang til hash.

5. Konklusion

Forbuddet mod og kriminaliseringen af hash må siges at have slået fejl. På trods af indførelsen af en nul-tolerance politik har der aldrig været flere danskere end nu, der har prøvet at bruge hash. Endvidere har forbudspolitikken medført skabelsen af et sort marked, der kontrolleres af organiserede kriminelle, der grundet jagten på profit og fraværet af regler anvender stadig mere voldelige metoder for at fastholde og udvide deres markedsandele. Forbudspolitikken medfører også et vidtgående indgreb i den personlige frihed og privatlivets fred ved at kriminalisere offerløse handlinger, der kun skader brugeren selv. Endelig fører forbudspolitikken til en u hensigtsmæssig brug af politimæssige ressourcer, der med fordel kunne bruges på andre og mere alvorlige forbrydelser.

På denne baggrund anbefales det at legalisere og regulere produktion, salg, besiddelse og brug af hash, ligesom det er tilfældet med tobak og alkohol. De penge, staten tjener på beskatning og afgifter, kan evt. øremærkes til oplysningskampagner samt behandlingstilbud til hashmisbrugere. Derved opnås en politik, der respekterer borgernes frihed, som mindsker tilskyndelsen til organiseret kriminalitet og samtidigt tager de sundhedsmæssige og sociale konsekvenser af hashmisbrug alvorligt.

⁴⁰ Stephen T. Easton, Marijuana Growth in British Columbia, Fraser Institute 2004, tilgængelig her: http://www.fraserinstitute.org/Commerce.Web/product_files/MarijuanaGrowthinBC.pdf (senest besøgt 22. september 2009)